

เทศกาลกึ่งมัทสุริ

เพื่อสานต่อภูมิปัญญา วัฒนธรรม ความเชื่อ
ให้กับลูกหลาน

▲ Kanko-hoko ประกอบเสร็จประดับพรสม และโคมเรียบร้อยแล้ว

๘๘ คอนจิกิจิ คอนจิกิจิ ปกติเมื่อเข้าเดือนกรกฎาคม เสียงดนตรีโอะฮายาชิจังหะ คึกคักจะดังลั่นไปทั่วตัวเมืองเกียวโต และพอถึงเช้าวันที่ 14 ผู้คนเรือนล้านก็จะพากันเบียดเสียด เดินทางมาร่วมประดับประดาโคมบนไฟลอยยามะ และโอะโกะยามะค้ำคั่นกันอย่างสนุกสนาน จุดพีคของเทศกาลอยู่ที่วันที่ 17 และวันที่ 24 เมื่อขบวนโอะโกะ และยามะ ถูกลากวอนเพื่ออัญเชิญเทพเจ้าไปทั่วเมือง เสียงดนตรีจะยังคงดังไปกระทั่งเย็นวันที่ 30 กรกฎาคมเมื่อมีการอัญเชิญเทพเจ้ากลับศาลยาสากะ

แต่ไม่ใช่ปีที่แล้ว และปีนี้ที่การระบาดของโคโรนาไวรัสยังไม่สงบ ศาลยาสากะ และผู้เกี่ยวข้องได้ออกมาเปิดเผยตั้งแต่ต้นฤดูใบไม้ผลิว่า ปีนี้จะเป็นปีที่สองที่ศาลจะงดจัดเทศกาล เหลือไว้แต่พิธีกรรมทางศาสนา และพิธีอื่น ๆ เฉพาะผู้เกี่ยวข้องเท่านั้น ผู้ประกอบการด้านท่องเที่ยวในเกียวโตต่างพากันผิหวางไปตาม ๆ กันเพราะต้องพลาดโอกาสทำมาค้าขายต้อนรับผู้คนจากทั่วสารทิศ ผู้เขียนเองก็ผิหวางไม่น้อยเพราะตามชมเทศกาลนี้มาตั้งแต่ปี 2015 และตั้งใจจะไปชมทุกปีตราบที่ยังมีกำลังขาเดินตามขบวนแห่อยู่

▲ คณะดนตรี และรำพลองของ Ayagasa-hoko กำลังเปิดการแสดง

▲ Hoko 3 องค์เรียงรายบนถนน Shijo Karasuma

สมาพันธ์ยามะโอะโกะเอง ก็เป็นกังวลต่อการงดเทศกาลต่อเนื่องกันสองปีซ้อน กลัวว่าคนหนุ่มคนสาวจะลืมนิเวศประกอบยามะ และโอะโกะ พรหม และเครื่องประดับมีค่าต่าง ๆ จะขึ้นรา หากทิ้งไว้ในคลังนานเป็นปี ๆ ทำยสุดพวกเขาก็ร่วมกันหาทุนรอน เพื่อนำมาจ้างงาน และระดมพล เบื้องต้นตั้งเป้าไว้ว่าจะให้ได้เงิน 3 ล้านเยน ปรากฏว่าเมื่อเปิดบัญชีบริจาคสามารถรวบรวมเงินจากสมาชิก และคนทั่วไป จำนวนกว่า 1,500 รายได้เงินกว่า 15 ล้านเยน มากกว่าเป้าที่ตั้งไว้ถึง 5 เท่า ในที่สุดสมาพันธ์จึงประกาศว่า จะนำยามะ และโอะโกะออกมาประกอบ และจัดแสดงไว้ที่ที่ว่าการในแต่ละตำบลรวมทั้งสิ้น 18 องค์จากยามะ และโอะโกะทั้งสิ้น 34 องค์ แยกเป็น 11 องค์ในวันที่ 14-17 ซึ่งเป็นช่วงแรกของเทศกาล และ 7 องค์ จากวันที่ 18-24 ช่วงหลังของเทศกาล

โดยทั่วไป โอะโกะจะสูงใหญ่กว่ายามะ วัดจากพื้นดินไปจรดยอดสนที่ปักบนหลังคาราว 25 เมตร มีล้อเกวียน 4 ล้อ ทำด้วย

ไม่เส้นผ่านศูนย์กลางราว 2 เมตร ชั้นสองเป็นที่นั่งของนักดนตรีกว้างราว 4.5 - 6 เมตร ทาหามิสูงราวชั้นสองของตึก น้ำหนักลำพังเฉพาะโตะโกะไม่นับนักดนตรีกว่า 20 คนก็ตกราว 12 ตัน

ยามะ และโตะโกะ ที่ทั้งใหญ่ทั้งหนักนี้ ประกอบขึ้นจากไม้ที่ไม่ใช้ตะปูแม้แต่ตัวเดียว ใช้เชือกมณิลากักเปี่ยมมัดจุดสำคัญ ๆ ที่ถูกกำหนดไว้อย่างละเอียด ตรงไหนต้องพันเชือกจากด้านนอก ตรงไหนต้องพันจากด้านใน ตรงไหนต้องตึงไว้ หากผิดพลาดแม้แต่หน่วยโตะโกะอาจพังครืนลงมาได้ ผู้ประกอบโตะโกะจึงแยกกันทำงานเป็นจุด ๆ จุดละ 3 คน การประกอบเริ่มจากฐานโตะโกะ หลังมัดฐานโตะโกะเสร็จก็จะถึงเวลาตั้งยอดสน หรือ “ชินิจิ” เสียบทะลุหลังคาหนุ่ม ๆ ร่างกายกำยำราวกว่า 20 คน จะช่วยกันดึงรอกชักสนชินิจิยาวราว 20 เมตรนี้ อย่างพร้อมเพรียงใช้เวลาราว 5 นาที ความพร้อมเพรียงนี้ต้องมาจากประสบการณ์ประกอบโตะโกะปีแล้วปีเล่า ความ

▶ ชายหนุ่มกำลังบรรจุมัดเชือกประกอบ Hoko อย่างเบิกเบิน

©Japaninfo

▲ Tsukihiko หนึ่งใน Hoko ที่มีเครื่องประดับงดงามเป็นที่นิยมของผู้ชม

▲ ชาวเมืองเกียวโตพากันแต่งตัวชุด Yukata สร้างสีสันให้เทศกาลแบ่นจะโนะมากัน

สามัคคี และการสื่อสารที่แม่นยำของทุกคน หลังจากนั้นจึงจะใช้เครนช่วยยกหลังคามาสวมด้านบนอีกที ตามด้วยเข็นเอาล้อเกวียนยักษ์น้ำหนักล้อละ 1 ตัน ออกมาประกอบด้านล่าง เป็นอันเสร็จสิ้นก่อนที่จะประดับพรมรอบ ๆ ตกแต่งรายละเอียดทั้งด้านในและด้านนอก

ผู้เขียนเคยไปชมมาเมื่อสองปีที่แล้ว ปีนี้จึงเลยไม่ไปแอ๊ด หรือเดินชมทุกวัน จักรรถไฟไปโนะเย็นวันสุดดิบแรก โดยเดิน

ชมโตะโกะ 3-4 องค์ แถวถนนชิโจคาราสุม่า ราว 2 ชั่วโมงก็รีบกลับ แต่ก็ไปตรงกับที่ตำบลอายาคะสะโตะโกะกำลังเปิดการแสดงดนตรี และรำพลวงโชว์ให้กับสถานีโทรทัศน์ที่มาขอถ่ายทำพอดิ ก็เลยได้ยืนดู และฟังเสียงดนตรี “คอนจิกิจิ คอนจิกิจิ” อีกครั้ง

▲ ห้างโดมูรายัน Gion ก็จัดแสดงพิเศษ

▲ Naginata-hoko ไหว้ตนางบวชทุกปี

▲ หลังประกอบฐานเสร็จก็เตรียมประกอบล้อ ใช้น้ำมันราดรอบ ๆ เพื่อลื่นก่อน

▲ เส้า Shingi นะลุหลังคา Hoko

▲ ล้อไม้หนักราว 1 ตัน

▲ Kikusui-hoko ประกอบเสร็จแล้ว เหลือแต่
ประดับพวง และเครื่องประดับอื่น ๆ

▲ ล้อเกวียนบดหิน

▲ เส้าไม้แต่ละชิ้นประกอบกันขึ้นจากเชือก ไม่ใช้ตะปูแม้แต่ตัวเดียว

แม้ผู้เขียนจะไม่ใช่นักเกียวโต แต่ก็อดประทับใจ และชื่นชม
ผู้คนที่พากันร่วมประกอบโตะโกะในครั้งนี้ไม่ได้ ผู้ใหญ่อายุกว่า 50 ปี
ส่วนใหญ่ฉีดวัคซีนป้องกันโควิด-19 วัคซีนป้องกันโควิด-19 ครบสองโดส
กันเรียบร้อยแล้ว ทุกคนสวมหน้ากากอนามัยซ้อนด้วยหน้ากาก

ผ้าลายเดียวกับกิโมโนประจำตำบลของตน งดการดื่ม กิน และ
กำหนดเวลาปิดเคม เลิกซ้อมดนตรีกันเมื่อนาฬิกาบอกเวลาหนึ่ง
ทุ่มตรง

การประกอบ และจัดแสดงโตะโกะเพียงไม่กี่วันครั้งนี้
ไม่เพียงแต่จะสามารถถ่ายทอดภูมิปัญญาในการประกอบเท่านั้น
แต่ยังถ่ายทอดความสำคัญของเทศกาลที่มีอายุกว่า 1,150 ปี
รวมไปถึงความรัก และผูกพันต่อบ้านเกิดเมืองนอน ความภาคภูมิใจ
ต่อวัฒนธรรมอันเก่าแก่ของผู้คนในเกียวโตด้วย เหนืออื่นใด ความ
พยายามของพวกเขาสามารถส่งพลังบวกให้กับผู้คนมากมายให้
อดทนร่วมมือกันต่อสู้กับการระบาดของโควิด-19 อย่างมีสติบน
รากฐานของวิทยาศาสตร์ และการปกป้องรักษาจากเทพเจ้า

ปี 2022 ที่จะถึง หวังว่าเราคงได้เห็นผู้คนพากันลาก
โตะโกะ และยามะเวียนไปทั่วเมืองเกียวโตกันอีกครั้ง